

شرکت توسعه کشت دانه های روغنی مرکز تحقیقات کاربردی شمال واحد آفات و بیماریها

رده بندی:

شاخه: Arthropoda

رده: Arachnida

راسته: Acarina

خانواده: Tetranychidae

جنس: Tetranychus urticae

نامهای عمومی:

Two-Spotted Spider Mite
Greenhouse Red, Spider Mite

این کنه روی بسیاری از گیاهان در تمام نقاط دنیا یافت می شود، به طوریکه بیش از ۱۰۰۰ گونه میزبان در ۱۰۰ خانواده گیاهی دارد. این آفت می تواند موجب پائین آوردن مقدار محصول و ارزش کیفی یک گیاه زراعی و همچنین

موجب انتقال برخی بیماری های ویروسی از گیاهی به گیاه دیگر شود. این کنه اولین بار در سال ۱۷۸۵ میلادی توسط لینه نامگذاری شد و از ایران در سال ۱۳۲۸ بوسیله دواچی گزارش گردیده است.

مرفولوژی:

بدن این آفت تخم مرغی شکل، طول متوسط کنه

ماده بالغ ۰/۵ میلیمتر و

نرها به طور متوسط به

طول ۰/۳۵ و عرض ۰/۲

میلیمتری باشند. انتهای

بدن در نرها مثلی

شکل و دارای کلیسر طویل و

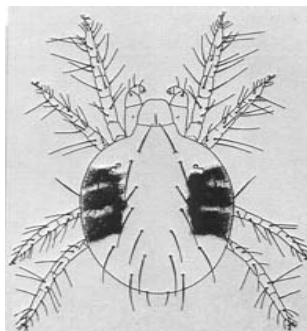
شلاقی است که برای بریدن و

سوراخ نمودن استفاده

می شود. رنگ بدن این آفات

سبز، قرمز و قهوه ای است. از

مهمترین خصوصیات آن وجود

دوخال تیره در دو طرف ناحیه پشتی بدن به همراه ۱۳ جفت

مو می باشد. دارای

چهار جفت پای بلند در

سنین پورگی و بالغ

هستند. تخم کروی با

قطر حدود ۰/۱ میلیمتر.

علائم:

فعالیت تغذیه این آفت سبب ایجاد خالهای روشن و در نهایت حالت نکروز روی برگها می شود. تغذیه این حشره توام با تنیدن تار

است، که وجود تارها سبب

جلب گرد و غبار و ایجاد

اختلال در تنفس برگ

می شود. این کنه در هر

دقیقه ۱۸ سلول گیاه را از

بین می برد. ضعف

عمومی، کاهش رشد، ایجاد اختلالات فیزیولوژیک از دیگر

خسارات آن می باشد، که سر انجام منجر به پژمردگی و

خشکیدگی برگها و نیز کاهش یا از بین رفتن محصول

می شود.

بیولوژی:

دوره زندگی عمومی آن شامل: تخم، لارو با سه جفت پا،

مرحله استراحت اول،

پوره اولیه با ۴ جفت پا،

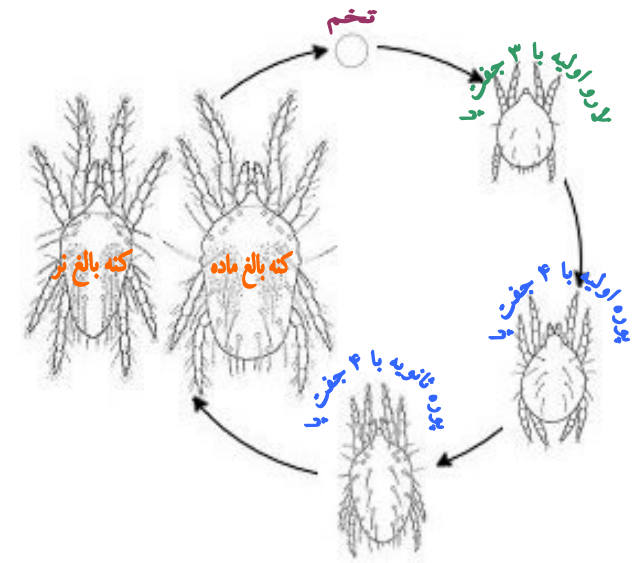
مرحله استراحت دوم، پوره

ثانویه، مرحله استراحت

سوم و کنه بالغ است.

هر ماده حدود ۴۰ تا ۸۰ و گاهاً ۲۰۰ تخم می گذارد. تخمها پس از ۵ تا ۱۲ روز تفریخ می شوند. دوره زندگی هر نسل

کنه ماده و نر (کوچکتر)

به طور متوسط ۱۷ روز طول می کشد. (بسته به شرایط آب و هوایی تا ۲۰ نسل در سال دارد). زمستان را به صورت افراد ماده و بالغ جفتگیری کرده، در بقایای گیاهی، زیر کلوخه ها،

روی گیاهان همیشه سبز و علفهای هرز حاشیه مزرعه سپری می کند.

خسارت:

جهت بررسی خسارت باید سطوح زیرین برگ را مشاهده کرد. در بررسی آلودگی در مزرعه به طور تصادفی گیاهانی را انتخاب و افراد مرحله نوزادی (به جز تخم) را با مقیاس ۰ تا ۴ (آلودگی کنه روی ۲۰ برگ به طور متوسط در هر ۱۰۰ متر مربع) شمارش می کنیم:

۰ = بدون آلودگی	۱ = ۱ تا ۵ کنه	۲ = ۶ تا ۲۰ کنه
۳ = ۲۱ تا ۱۰۰ کنه	۴ = بیش از ۱۰۰ کنه	

از آلودگی به مقیاس ۲ به بعد حد خسارت اقتصادی بوده و نیاز به سمپاشی دارد. البته استفاده از سموم کنه کش می بایست در زمان مناسب، با توجه به دوره زندگی کنه و شرایط آب و هوایی صورت گیرد. حداکثر خسارت در مرداد و شهریور ماه می باشد. ولی در بهار به دلیل شرایط نامساعد و هوای خنک فعالیت شان کم است.

مبارزه:

از عمومی ترین و توسعه یافته ترین راه مبارزه علیه کنه ها کاربرد کنه کش های شیمیایی می باشد. مبارزه شیمیایی می بایست ابتدا به صورت لکه ای و یا روی علفهای هرز حاشیه مزرعه انجام پذیرد و در شرایط آلودگی شدید اقدام به سم پاشی کل مزرعه با سموم مناسب نمود. باید تناوب را در استفاده از سموم رعایت نمود و از یک نوع سم در دو

نوبت سمپاشی متوالی استفاده نشود. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی می توان از سموم زیر استفاده کرد:

آمیتراز (میتاک) ۳ در هزار

تترادیفون (تدیون) ۱ تا ۲ در هزار

بروموپریلات (نثرون) ۲ در هزار

پروپارزیت (اومایت) ۱/۲ تا ۱/۵ در هزار

در مبارزه بیولوژیک علیه این کنه از حشرات خانواده هایی نظیر سوسکهای *Coccinellidae*، بالتوریهای *Chrysopidae*، سنهای *Anthocoridae*، مگس های *Cyrphidae* و ... را می توان نام برد.

لارو بالتوری سبز در حال تغذیه روی کنه دو نقطه ایی

کنه شکارگر
Phytoseiulus persimilis روی کلونی کنه تارنکبوتی

منابع:

- بهداد، ابراهیم. دایره المعارف گیاهپزشکی ایران.
- خانجانی، محمد. آفات زراعی ایران.
- مقالات اینترنتی.